

ÖZYEĞİN ÜNİVERSİTESİ

Adres : Özyeğin Üniversitesi Çekmeköy Kampüsü Nişantepe Mah. Orman Sok. No: 34-36
34794 Alemdağ- Çekmeköy- İSTANBUL

Telefon : +90 (0216) 564 90 00

Faks : +90 (0216) 564 99 99

ÇEVRE YÖNETİM PLANI

Revizyon No: 5

Hazırlanma Tarihi:12.06.2024

Hazırlayan	Onaylayan
Adı-Soyadı : Erdi TÜZÜN	Adı-Soyadı : F. Esra GENÇTÜRK
Ünvanı : Güvenli Yaşam ve Çevre Mühendisi	Ünvanı : Rektör
İmza 	İmza

Revizyon Takip Sayfası

Tarih	Rev. no	Açıklama	İlgili Sayfa
22.05.2018	1	Yenileme ihtiyacı	Hepsi
04.09.2019	2	Yenileme ihtiyacı	Hepsi
27.01.2021	3	Genel Sekreter değişikliği	1
15.12.2023	4	Enerji Yönetim Sistemi ile entegrasyon	Hepsi
12.06.2024	5	Yenileme ihtiyacı	Hepsi

İçindekiler

1. AMAÇ.....	5
2. KAPSAM.....	5
3. TANIMLAR.....	6
3.1. Yönetim Sistemleri İle İlgili Terimler	6
3.2. Çevre İle İlgili Terimler.....	7
3.3. Enerji İle İlgili Terimler	8
4. ÇEVRE POLİTİKASI.....	8
5. ÇEVRE YÖNETİM HEDEFLERİ	8
6. KURULUŞUN BAĞLAMI.....	9
6.1. Kuruluşun ve Bağlamının Anlaşılması.....	9
6.2. İlgili Tarafların İhtiyaçlarının ve Beklentilerinin Anlaşılması.....	10
7. DOKÜMANTASYON, DAĞITIM VE REVİZYON	10
7.1. Yayınlama ve Revizyonlar.....	10
7.2. Dağıtım	10
7.3. Kayıtlar.....	10
8. ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KÜLTÜRÜ	10
9. ORGANİZASYON YAPISI, GÖREV VE SORUMLULUKLAR.....	11
9.1. Liderlik ve Taahhüt	11
9.2. Genel Görev ve Sorumluluklar	12
9.3. Yönetim Temsilcisi Görev ve Sorumlulukları	12
9.4. HSE Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları.....	12
9.5. İşyeri Hekiminin Görev ve Sorumlulukları.....	13
9.6. HSE Kurulu Görev ve Sorumlulukları	13
9.7. Laboratuvar Sorumluları Görev ve Sorumlulukları	13
9.8. İnsan Kaynakları Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları	13
9.9. Operasyon Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları	13
9.10. Satın Alma Sorumluları Görev ve Sorumlulukları	13
9.11. İdari İşler Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları	14
9.12. Teknik Hizmetler Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları	14
9.13. Ulaşım Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları.....	14
9.14. Enerji Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları	15
10. TEDARİKÇİ/ALTYÜKLENİCİ/TİCARİ KURULUŞ/MÜTEAHHİT YÖNETİMİ	15

10.1.	Genel Prensipler	15
10.2.	Tedarik-Satın Alma	15
11.	ÇEVRENİN KORUNMASI VE RİSK YÖNETİMİ	15
11.1.	Çevre Boyutları	16
11.2.	Risk ve Fırsatları Belirleme Faaliyetleri.....	16
12.	İLETİŞİM VE FARKINDALIK YÖNETİMİ	17
12.1.	Genel Prensipler	17
12.2.	3. Taraflarla İletişim.....	17
12.3.	Farkındalığın Arttırılması.....	17
12.3.1.	Yetkinliğin Tanımlanması	17
12.3.2.	Eğitim	17
13.	ATIK YÖNETİMİ	19
14.	ENERJİ YÖNETİMİ	19
15.	SU YÖNETİMİ	19
16.	KAZA OLAY YÖNETİMİ	19
17.	SÜREKLİLİK VE DEĞİŞİKLİK YÖNETİMİ	20
18.	ÇEVRE PERFORMANSININ İZLENMESİ VE İYİLEŞTİRİLMESİ	20
18.1.	Yasal Düzenlemelerin Takibi ve Uyum Değerlendirmesi.....	20
18.2.	İzleme Ölçme	21
18.2.1.	İzleme Ölçme Faaliyetleri.....	21
18.2.2.	İzleme Ölçme Cihazları	21
18.3.	Periyodik Kontroller	21
18.4.	Kontrol ve Denetimler	21
18.4.1.	Kontroller.....	21
18.4.2.	Denetimler.....	22
18.5.	Uyumsuzlukların Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	22
18.6.	Performans Göstergeleri, Kayıtların Saklanması ve Raporlama	22
19.	YÖNETİM GÖZDEN GEÇİRME VE YÖNETİM PROGRAMLARI	22
20.	EKLER	24

1. AMAÇ

Çevre Yönetim Sistemi; akademik ve idari kadrosunun, öğrencilerinin, ziyaretçilerinin, işletme/kiracılarının, komşularının, ilişki içerisinde olunan altyüklenici ve tüm tedarikçilerinin doğal çevrenin korunması konusunda gerekli olanı yapmasını, bu husustaki koşulları sağlamasını, gerekli kaynakları ve bilgiyi eksiksiz olarak temin etmesini, hedef ve ilke olarak benimser.

Enerji yönetim sistemi, çevre yönetim sisteminin bir parçası olup enerji yönetimi, çevre yönetimi kapsamında ele alınmıştır. Özyeğin Üniversitesi, bu doğrultuda tüm faaliyetlerinde enerji verimliliği, enerji kullanımı ve enerji tüketimi konularında enerji performansını sürekli iyileştirerek sürdürülebilirliğe katkı sunmayı amaçlamaktadır.

2. KAPSAM

Çevre Yönetim Planı, Enerji Yönetim Sistemi ile ilgili gereklilikleri içermektedir. Bu plan, tüm Özyeğin Üniversitesi çalışanları, öğrencileri, ziyaretçileri, taşeronları ve ticari faaliyet gösteren firmalar için geçerlidir ve Özyeğin Üniversitesi Çekmeköy Kampus Tesislerini kapsamaktadır. Taşeronlar ve ticari faaliyet gösteren firmalar, yapmakta olduğu işlerle ilgili Çevre Yönetim Planlarını, Özyeğin Üniversitesi Çevre Yönetim Planına uygun olarak oluşturabileceklerdir. Ancak bu durumda Özyeğin Üniversitesi Çevre Yönetim Planı ile uyumun ve koordinasyonun sağlanabilmesi amacı ile Özyeğin Üniversitesi HSE Departmanının, enerji ile ilgili konularda ise enerji yöneticisinin onayını almak zorundadır.

Çevre Yönetim Planı; ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemleri Standartlarının ve ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi Standartlarının şartlarını içermektedir. Bu plan, yaşam döngüsü yaklaşımı ile Özyeğin Üniversitesindeki tüm birimlerin uygulamalarını ve sürekli iyileştirmeyi, çevre performansının artırılmasını, çevre boyut ve etkilerinin değerlendirilmesini, amaç ve hedeflere ulaşılmasını, uygunluk yükümlülüklerinin yerine getirilmesini, iç ve dış hususları, bağlamları, yürütülen faaliyetler ve hizmetler ile bunlara bağlı olarak ortaya çıkabilecek çevresel riskleri ve fırsatları içermektedir. Ayrıca, Özyeğin Üniversitesi 'nin enerji verimliliği, enerji kullanımı ve tüketimini de içine alan enerji performansının sürekli iyileştirilmesi konusunda sistematik bir yaklaşım izlemesini sağlayan bir enerji yönetim sisteminin oluşturulması, uygulanması, sürekliliğinin sağlanması ve iyileştirilmesi ile ilgili şartları kapsar.

Çevre Yönetim Planı, Güvenli Yaşam Yönetim Planı ile birlikte kullanılır ve ayrılmaz bir bütündür.

Özyeğin Üniversitesi Çevre Yönetim Sistemini, ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemleri Standardına, ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi Standardına ve yürürlükteki kanun ve yönetmeliklere uygun olarak kurmuştur. Özyeğin Üniversitesi Çevre Yönetim Sisteminin ve Enerji Yönetim Sisteminin kapsamı **Yüksek Öğretim Faaliyetleri, Sosyal ve İdari Hizmetlerdir.**

3. TANIMLAR

3.1. Yönetim Sistemleri İle İlgili Terimler

- Yönetim sistemi:** Bir kuruluşun politika ve amaçları ile bu amaçları başarmak için kullanılan prosesleri oluşturan, birbirleriyle ilişkili veya birbirini etkileyen unsurların bir kümesi.
- Kuruluş:** Amaçlarına ulaşmak için sorumluluk, yetki ve ilişkileri ile kendi işlevleri olan kişi veya kişi grubu.
- Üst yönetim:** Bir kuruluşu en üst düzeyde yöneten ve kontrol eden kişi veya kişi grubu.
- İlgili taraf (tercih edilen terim), paydaş (kabul edilen terim):** Bir kararı veya faaliyeti etkileyen, bunlardan etkilenen veya bunlardan etkilendiğini düşünen kişi veya kuruluş.
- Risk:** Belirsizliğin etkisi.
- Risk ve fırsatlar:** Olası olumsuz etkiler (tehditler) ve olası olumlu etkiler (fırsatlar).
- Dokümante Edilmiş Bilgi:** Kuruluş tarafından kontrol edilmesi ve sürdürülmesi gereken bilgi ve bu bilginin yer aldığı ortam.
- Proses:** Girdileri çıktılara dönüştüren birbiriyle ilişkili veya etkileşim hâlinde olan faaliyetler dizisi.
- Tetkik:** Tetkik kriterlerinin ne ölçüde yerine getirildiğini tayin etmek amacıyla, tetkik kanıtlarını elde etmek ve objektif bir şekilde bunları değerlendirmek için sistematik, bağımsız ve dokümante edilmiş proses.
- Düzeltilici faaliyet:** Bir uygunsuzluğun kaynağını ortadan kaldırmak ve tekrar oluşmasını önlemek için yapılacak faaliyet.
- Sürekli iyileştirme:** Performansı arttırmak için yapılan tekrar eden faaliyetler.
- Gösterge:** Operasyonların, yönetim ve şartların durum veya statüsünün ölçülebilir gösterimi.
- İzleme:** Bir sistem, proses veya faaliyetin durumunun tayini.
- Ölçüm:** Bir değer tayini için proses.
- Performans:** Ölçülebilir sonuç.
- Uygunluk yükümlülükleri:** Bir kuruluşun uymak zorunda olduğu yasal şartlar ve bir kuruluşun uymak zorunda olduğu veya uymayı seçtiği diğer şartlar.

3.2. Çevre İle İlgili Terimler

Çevre yönetim sistemi: Çevre boyutlarını yönetmek, uygunluk yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ile risk ve fırsatları ifade etmek için kullanılan yönetim sisteminin bölümü.

Çevre politikası: Bir kuruluşun üst yönetimi tarafından resmi olarak beyan edilen, çevre performansı ile ilgili niyet ve yönlendirmeleri.

Çevre: Bir kuruluşun faaliyetlerini yürüttüğü hava, su, toprak, doğal kaynaklar, flora, fauna, insanlar ve bunların karşılıklı ilişki içerisinde olduğu ortam.

Çevre boyutu: Bir kuruluşun çevre ile etkileşime giren veya girebilen faaliyet veya ürün ya da hizmetlerinin bir unsuru.

Çevresel etki: Kısmen veya tamamen, bir kuruluşun çevre boyutlarından kaynaklanan, çevreye yaptığı olumlu veya olumsuz herhangi bir değişiklik.

Kirliliğin önlenmesi: Olumsuz çevresel etkileri azaltmak amacıyla, herhangi bir kirleticinin veya atığın oluşmasını, emisyonunu veya boşaltımını önlemek, azaltmak veya kontrol etmek (ayrı ayrı veya birlikte) için, proseslerin uygulamaların, tekniklerin, malzemelerin, ürünlerin, hizmetlerin veya enerjinin kullanılması.

Yaşam döngüsü: Bir ürün veya hizmetin; hammadde alımından veya doğal kaynaktan üretiminden, nihai bertarafına kadar olan ard arda ve birbiri ile bağlantılı aşamaları.

Çevre performansı: Çevre boyutlarının yönetimi ile ilgili performans.

Çevre: Kuruluşun faaliyetlerini gerçekleştirdiği ortam. Ortam; hava, su, toprak, doğal kaynaklar, flora ve fauna, insanlar ve tüm bunların birbirleriyle etkileşimini kapsar.

Atık: Üreticisi tarafından atılmak istenen, çevrenin korunması açısından bertarafı ya da değerlendirilmesi gereken zararlı veya zararsız maddelerdir.

Tehlikeli Atık: Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği uyarınca insan sağlığına ve çevreye zararlı özellikler taşıyan ve diğer atıklardan ayrı olarak toplanması, taşınması, depolanması ve bertarafı gereken atıklardır.

Tıbbi Atık: Ünitelerden kaynaklanan patolojik ve patolojik olmayan, enfekte, kimyasal ve farmasötik atıklar ile kesici-delici malzemeler ve sıkıştırılmış kaplardır.

Emisyon: Yakıt ve benzerlerinin yakılmasıyla;

- Sentez, ayrışma, buharlaşma ve benzeri işlemlerle;
- Maddelerin yığılması, ayrılması, taşınması ve diğer mekanik işlemler sonucu bir tesisten atmosfere yayılan hava kirleticileridir.

Geri Kazanılabılır Atık: Evsel ve endüstriyel atıklar içerisinde bulunan, ilgili geri kazanım tesislerinde kimyasal / fiziksel işlemlerden geçirildikten sonra ekonomiye kazandırılması mümkün olan katı ve sıvı atıklardır. (Kağıt, karton, plastik, metal, cam, akaryakıt, atık yağ vb.)

3.3. Enerji İle İlgili Terimler

Enerji ile ilgili terimler ve açıklamaları EMP-05 Enerji Yönetim Prosedürü' nde verilmiştir.

4. ÇEVRE POLİTİKASI

Özyeğin Üniversitesi Çekmeköy Kampüs Tesisleri; akademik ve idari kadrosunun, öğrencilerinin, ziyaretçilerinin, işletme/kiracılarının, komşularının, ilişki içerisinde olunan altyüklenici ve tüm tedarikçilerinin doğal çevrenin korunması konusunda gerekli olanı yapmasını, bu husustaki koşulları sağlamasını, gerekli kaynakları ve bilgiyi eksiksiz olarak temin etmesini, hedef ve ilke olarak benimser.

Enerji yönetim sistemi, çevre yönetim sisteminin bir parçası olup enerji yönetimi, çevre yönetimi kapsamında ele alınmıştır. Özyeğin Üniversitesi, bu doğrultuda tüm faaliyetlerinde enerji verimliliği, enerji kullanımı ve enerji tüketimi konularında enerji performansını sürekli iyileştirerek sürdürülebilirliğe katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Özyeğin Üniversitesi yerine getirdiği tüm faaliyetlerin, çevrenin korunması açısından risklerini göz önünde bulundurarak kabul edilebilir seviyeye indirmek ve bu kapsamda iç ve dış bağlamların gerekliliklerini yerine getirmek ve fırsata dönüştürmek için gayret gösterir. Çevrenin korunmasını, kirliliğin azaltılmasını ve enerji verimliliğinin sağlanmasını, ilgili yasal düzenlemelere uymayı, uygunluk yükümlülüklerinin yerine getirileceğini, çevre boyut ve etkilerini değerlendirerek çevre performansının artırılması için çevre yönetim sisteminin sürekli iyileştirilmesini taahhüt eder.

Çevreyi korumak için sürdürülebilir kaynak kullanımı; geri dönüşüme, su kalitesine, hava kalitesine ve enerji performansına önem verilmesini, iklim değişikliğinin azaltılması ile biyoçeşitlilik ve ekosistemlerin korunmasını içermektedir.

Özyeğin Üniversitesi üst yönetimi, belirtilen taahhütlerin yerine getirileceğini, çevre yönetim sistemi için liderlik edeceğini ve tüm bu süreçlerin güvence altına alınacağını taahhüt eder.

Özyeğin Üniversitesi Çevre Politikası, **POL-EMP** 'de verilmiş olup üniversite web sitesinde ve hazırlanan basılı dokümanlarda ziyaretçilerin ve ilgili tarafların ulaşımına sunulmuştur.

5. ÇEVRE YÖNETİM HEDEFLERİ

Önemli çevre boyutları ve ilgili uygunluk yükümlülükleri dikkate alınarak, risk ve fırsatlar değerlendirerek, çevre amaç ve hedefleri oluşturulmuştur.

Çevre amaçları;

- Çevre politikası ile tutarlıdır.
- Ölçülebilirdir.
- ÖEK' leri göz önünde bulundurulmuştur.
- Çevre performansını iyileştirme fırsatları dikkate alınmıştır.
- İzlenmektedir.
- Duyurulmuştur.
- Uygun şekilde güncellenmektedir.

Çevre amaçlarına ulaşmak için planlama yapılırken;

- Ne yapılacağı,
- Hangi kaynakların gerekeceği,
- Kimin sorumlu olacağı,
- Ne zaman tamamlanacağı,
- Sonuçların nasıl değerlendirileceği belirlenmiştir.

Çevre amaçlarına erişmek için yapılacak faaliyetlerin, diğer iş prosesleri ile nasıl entegre edilebileceği değerlendirilmiştir. Amaç, hedef ve performanslar SMP-34 Hedef ve Performans Tablosu ile takip edilmektedir.

Çevre Yönetimi ile amaçlanan;

- Tehlikeleri kaynağında yok ederek tüm paydaşlarına ve çalışanlarına temiz bir çevre sağlamak,
- Atık miktarının en aza indirerek, oluşan atıkların yeniden kullanımı ve/veya geri dönüşümü kazandırılması sağlamak,
- Faaliyetlerin yürütülmesinde çevre ve enerji ile ilgili yasal mevzuatlar doğrultusunda önleyici ve koruyucu tedbirleri almak,
- Çevre Koruma, Atık Yönetimi, Su Yönetimi ve Enerji Verimliliği kültürünü oluşturarak, katılımcı yaklaşımla tüm paydaşlar tarafından benimsenmesini sağlamak,
- Her seviyede programlı Çevre Koruma, Atık Yönetimi, Su Yönetimi ve Enerji Verimliliği eğitimleri ve periyodik denetimler ile paydaşlarının bilinç düzeyini ve uzmanlık seviyelerini arttırmak,
- Harcanan elektrik, su gibi doğal kaynak miktarlarını en aza indirmek,
- Enerji kaynaklarını verimli kullanmak, yenilenebilir/alternatif enerji kaynaklarına yönelmek, atık enerjileri değerlendirmek ve oluşabilecek kaçakları yönetmek,
- Teknolojik gelişmeleri takip ederek, çevreci teknoloji, tasarım ve metotları içeren ekipman ve hizmetlere yönelmek,
- Yeni yatırım ve iyileştirme projelerinde çevre ve enerji performansını ön planda tutmak,

6. KURULUŞUN BAĞLAMAMI

6.1. Kuruluşun ve Bağlamının Anlaşılması

Çevre yönetim sistemi gereğince amaç ve hedeflere ulaşılabilmesi için ve çevre performansını etkileyen risklerin ortaya çıkartılabilmesi için iç ve dış hususlar belirlenmiştir. Bu hususlar, kuruluş tarafından etkilenen ve kuruluşu etkileme potansiyeli olan çevre durumlarını kapsamalıdır. Kuruluşun bağlamı, muhatap olduğu taraflar ile doğal olarak oluşan ihtiyaçlar doğrultusunda belirlenmektedir. Kuruluşun iç ve dış hususları; kuruluşun kapsamı ve ilgili tarafların ihtiyaç ve beklentileri dikkate alınarak oluşturulur. Bu bağlamda İç ve Dış Hususlar ile risk ve fırsatlar belirlenmiş olup SMP 09-05 Bağlamlar (İç ve dış hususlar-Riskler ve Fırsatlar) içinde verilmiştir.

6.2. İlgili Tarafların İhtiyaçlarının ve Beklentilerinin Anlaşılması

Özyeğin Üniversitesi'nde Çevre Yönetim Sistemi kapsamında ilgili taraflar belirlenmiş olup ilgili tarafların ihtiyaç ve beklentileri ile uygunluk yükümlülükleri düzenli olarak izlenmekte ve gözden geçirilmektedir. Bu kapsamda SMP 09-06 İlgili Tarafların İhtiyaç ve Beklentilerinin Listesi hazırlanarak dokümente edilmiştir.

7. DOKÜMANTASYON, DAĞITIM VE REVİZYON

7.1. Yayınlama ve Revizyonlar

Çevre Yönetim Planı ekleri ile ve Politika senede en az bir kere gözden geçirilir ve gerekli revizyonlar yapılır ve uygulanır. Aşağıdaki durumlardan biri gerçekleştiğinde ara değerlendirmeler ve revizyonlar yapılır:

- Çevre Yönetim Planının uygulanmasını veya içeriğini etkileyecek Üniversite tesislerinde/ yerleşiminde/ sistemlerinde olacak değişikliklerde
- Kullanılan ekipmanlar ve malzemelerindeki değişikliklerde
- Önemli bir olay/kaza gerçekleştiğinde
- Önemli mevzuat değişikliklerinde, iç ve dış denetim sonucu tespit edilen bulgularda

Çevre Yönetim Planı ve ek dokümanları gözden geçirilir ve gerekli görülen revizyonlar HSE Departmanı tarafından ilgili kişilerle görüşülerek yapılır ve güncel dokümanların ilgili kişilere dağıtımı yapılır. Taşeronlar ve ticari faaliyet gösteren firmalar, yapmakta olduğu işlerle ilgili Çevre Yönetim Planlarını yukarıdaki durumlar gerçekleştiğinde gözden geçirmeli ve gerekli revizyonları yaparak tekrar Özyeğin Üniversitesi HSE Departmanının onayını almak zorundadırlar.

Öğrenciler ile akademik ve idari kadrolar değişen dünya şartları ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda kendi sorumluluk ve görevlerini gözden geçirmeli ve planlardaki değişiklik ihtiyaçlarını HSE Departmanına bildirmelidir.

7.2. Dağıtım

Onaylanmış Çevre Yönetim Planı ve ek dokümanlarının ilgili kısımları öğrenci/idari veya akademik kadrolara HSE Yöneticisi tarafından elektronik veya basılı olarak dağıtılır. Ayrıca elektronik ortamda tüm dokümanlara ulaşım sağlanır.

7.3. Kayıtlar

Çevre Yönetim Planı ve yürürlükteki mevzuat gerekliliklerine uyumu gösterecek her türlü plan, form, rapor gibi kayıtlar ilgili birimler tarafından mevzuatlarda aksi belirtilmediği sürece 10 yıl saklanacaktır.

8. ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KÜLTÜRÜ

Oluşturulan Çevre Yönetim Sisteminin, öğrenciler, akademik ve idari kadro tarafından benimsenen ve herkesin bu sistemleri yaşamının bir parçası haline getirebileceği bir yapıda olması esastır. Tüm öğrenciler, akademik ve idari kadrolar, üniversite için faaliyet gösteren altyüklenici ve ticari kuruluşların Çevre Yönetim Sisteminin önemli bir parçası olduğu unutulmamalı ve herkesin görüşünün alınabileceği sistemler kurulmalı ve görüşler değerlendirilmelidir.

Alınmış tedbirler ve kurallar her bir paydaş grubu için hazırlanmış eğitimlerde ve kitapçıklarda paylaşılacaktır. Üniversite için faaliyet gösteren altyüklenici ve ticari kuruluşlar gerekli olması durumunda kendi faaliyetlerine özel Çevre Yönetim Planlarını yazılı hale getirecek ve HSE Departmanına onaylatacaklardır. Bu tedbirlerin koordine edilme ihtiyacı HSE Yöneticisi tarafından değerlendirilecek ve gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

Özyeğin Üniversitesi Çevre Sürdürülebilirlik kültürünün geliştirilmesi için eğitimler, seminerler, etkinlikler ile bu konudaki çalışmaları destekler ve teşvik eder.

9. ORGANİZASYON YAPISI, GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Özyeğin Üniversitesi organizasyonel yapısı organizasyon şeması ile tariflenip tüm idari ve akademik kadrolara duyurulur. Yürürlükteki yasal düzenlemeler göz önünde bulundurularak mevcut organizasyona eklenecek görev ve sorumluluklar belirlenir.

9.1. Liderlik ve Taahhüt

Özyeğin Üniversitesi üst yönetimi; Çevre Yönetim Sisteminin etkinliği ve performansının sürekli iyileştirilmesi için liderlik ve bağlılığını sürekli gösterir. Bu konu ile ilgili sorumluluk alır ve sorumluları belirler. Çevre politikasının ve hedeflerinin oluşturulmasını güvence altına alarak, bunların kuruluşun içeriği ve stratejik yönü ile uyumlu olmasını sağlar. Üst yönetim; kuruluştaki çevre yönetim sisteminin gereği gibi uygulanacağını, çevre performansının geliştirileceğini ve etkinliğinin sürekli olarak iyileştirilmesi için gerekli çalışmaları yapacağını çevre politikası ile taahhüt etmiştir. Bu taahhüdünü aşağıdaki konuları yaparak kanıtlar;

- Çevre Yönetim Sisteminin kapsamı ve sınırlarını oluşturur,
- Çevre Politikasının, amaç ve hedeflerin belirlenmesi ve stratejik yön ile uyumlu olmasını sağlar,
- Çevre Yönetim Sistemi gereklilikleri ile kuruluş proseslerine entegre olmasını sağlar,
- Faaliyet planlarının onaylanmasını ve uygulanmasını sağlar.
- Çevre Yönetim Sistemi için gerekli kaynakları sağlar,
- Etkin çevre yönetiminin önemini ve Çevre Yönetim Sistemi gerekliliklerine uymayı bildirir, personelle belirli zaman aralıklarında toplantılar düzenler,
- Çevre Yönetim Sisteminin amaçlanan çıktıları vermesini sağlar,
- Bir çevre ve enerji yönetim ekibinin oluşturulmasını sağlar,
- Çevre Yönetim Sistemi etkinliğine ve çevre performansının iyileştirilmesine katkıda bulunacak kişileri yönlendirir ve destekler,
- Liderliklerini kendi sorumluluk alanlarına uyguladıklarını göstermek için diğer ilgili yönetim rollerini destekler,
- Çevre performansının uygun şekilde temsil edilmesini sağlar,
- Çevre Yönetim Sistemini etkileyecek değişiklikleri ve Çevre Yönetim Sistemi kapsamı ve sınırları içerisindeki çevre performansını belirlemek ve ele almak için süreçlerin kurulmasını ve uygulanmasını sağlar,
- Üniversitenin ihtiyacı olan eğitimli personel, tesis, makine, teçhizat, bilgi, finans gibi kaynakları belirler ve bu kaynakların temin edilmesini sağlar,
- Uyulması gereken yasal şartlar (standart vb.) ve ilgili tarafların şartlarına uygun hizmet verilmesinin önemini ve gereğini vurgular, gerekli olan kaynakları hazır bulundurur.

9.2. Genel Görev ve Sorumluluklar

Tüm çalışanlar ve öğrenciler

- Çevre yönetim planlarını bilmek ve uygulamak,
- Eğitimlere katılmak,
- Gördükleri ve bildikleri olumsuz durumları bildirmek, çözüm önerilerinde bulunmak,
- 3R(Reduce-Reuse-Recycle)(Azalt-Yeniden kullan-Geri dönüştür) yaklaşımıyla oluşan atıkları Atık Yönetim Planına uygun tahsis edilmiş kutulara atmak,
- Doğal kaynakların korunması ile su ve enerji performansını artırmak için alınmış önlemlere uymak ve iyileştirme önerilerinde bulunmak,
- Tehlikeli bir durumla karşılaşıldığında ve/veya kaza oluştuğunda öncelikle kendi sağlığını ve güvenliğini sağlamak, sonrasında ilgililere bilgi vermek,

ile yükümlüdürler.

9.3. Yönetim Temsilcisi Görev ve Sorumlulukları

Özyeğin Üniversitesi Çevre Yönetim Sisteminin bütünsel kurulması, uygulanması ve iyileştirilmesi ile ilgili sorumluluk Yönetim temsilcisindedir. Çevre Yönetim Temsilcisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Çevre Yönetim Sisteminin, ISO 14001:2015 Yönetim Sistemi Standardı ile ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi Standardı ve yürürlükteki mevzuatlara uygun kurulması, uygulanması ve iyileştirilmesini sağlamak,
- Çevre Yönetim Sisteminin genel performansını takip etmek, iyileştirme fırsatlarını değerlendirmek ve raporlarla üniversite yönetiminin onayına sunmak,
- Tüm öğrenciler, akademik ve idari kadrolar, üniversite için faaliyet gösteren altyüklenici ve ticari kuruluşların sağlığını ve güvenliğini sağlamak amacı ile tüm gerekli kaynakları planlamak ve tahsis etmek,

9.4. HSE Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

Özyeğin Üniversitesi Çevre Yönetim Sisteminin kurulması, uygulanması ve iyileştirilmesi ile ilgili uygulamaların ve kuralların takip sorumluluğu vardır. HSE Yöneticisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Çevre Yönetim Sisteminin, ISO 14001:2015 Yönetim sistemi Standardı ile ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi Standardı ve yürürlükteki mevzuatlara uygun uygulanması ve iyileştirilmesini sağlamak amacı ile gerekli dokümantasyonun oluşturulmasını ve güncel tutulmasını sağlamak,
- Tüm faaliyetler ve mekanlarla ilgili tehlike belirleme ve risk analizi çalışmalarının planlanması ve gerçekleştirilmesini sağlamak,
- Yürürlükteki mevzuatları takip ederek faaliyetleri etkileyecek değişiklikler hakkında ilgili birimleri bilgilendirmek ve gerekli tedbirlerin planlanıp uygulanmasını sağlamak,
- Çevre Yönetim Sisteminin uygulama faaliyetlerinin uygulama ve devamının takibini yapmak, sistemin etkinliğini sağlamak için sistematik denetimler yapmak,
- Dahili sistem denetimlerinin sonuçlarını incelemek, düzeltici / önleyici iyileştirme faaliyetlerini başlatmak ve denetim bulgularının sonuçlarını takip etmek,

- Çevre Yönetim Sisteminin etkili biçimde yürütülmesi için gereken eğitim ihtiyacını belirlemek ve İnsan Kaynakları/Öğrenci İşleri ile koordineli olarak eğitimleri organize etmek ve eğitim için gerekli dokümantasyonu sağlamak,
- Kaza ve olayların sonrasında düzeltici faaliyetlerin gerekliliğini değerlendirmek,
- Üçüncü taraflardan gelen talep/şikayetleri değerlendirmek, düzeltici faaliyetleri başlatarak takibini yapmak,
- Tutulan kayıtlar, izleme ölçme faaliyetleri sonucunda elde edilen verilerin periyodik analizlerinin yapılmasını sağlayarak hem İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre(HSE) Kuruluna hem de üst yönetime raporlama yapmak,

9.5. İşyeri Hekiminin Görev ve Sorumlulukları

İşyeri Hekimliği dışarıdan alınan bir hizmet olup HSE Yöneticisine bağlıdır. İşyeri Hekimi görev ve sorumlulukları SMP-01 Sağlık Birimi Çalışma Prosedüründe belirtilmiş, görev ve sorumlulukları kendilerine tebliğ edilmiştir.

9.6. HSE Kurulu Görev ve Sorumlulukları

HSE Kurul üyelerinin görev ve sorumlulukları SMP-02 İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre Kurulları Çalışma Prosedüründe belirtilmiş, görev ve sorumlulukları kendilerine tebliğ edilmiştir.

9.7. Laboratuvar Sorumluları Görev ve Sorumlulukları

Laboratuvar Sorumlularının görev ve sorumlulukları SMP-03 Laboratuvarlarda Güvenli Çalışma Prosedüründe belirtilmiş, görev ve sorumlulukları kendilerine tebliğ edilmiştir.

9.8. İnsan Kaynakları Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

İnsan Kaynakları Yöneticisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Çevre ve enerji yönetimi ile ilgili eğitim ihtiyaçlarını belirlemek,
- Eğitim planlarını hazırlamak ve uygulamak,
- Eğitim sonuçlarını değerlendirmek,
- Çevresel sürdürülebilirlik kültürünün kuruluş içinde yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmak.

9.9. Operasyon Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

Satın Alma, İdari İşler, Teknik Hizmetler, Ulaşım ve Enerji Yöneticilerinin yönetim ve koordinasyonunu yapar.

9.10. Satın Alma Sorumluları Görev ve Sorumlulukları

Satın Alma sorumlularının görev ve sorumlulukları şunlardır:

- İhtiyaç duyulan bir malzeme veya ekipmanın spesifikasyonları belirlenirken çevre ve çalışan sağlığı ile ilgili unsurların dikkate alınmasını sağlamak,
- Malzeme veya hizmet tedarik eden satıcı/altyüklenici/müteahhit/hizmet sağlayıcı firmaların iş sağlığı güvenliği ve çevre kurallarına uyum performansının değerlendirmek,

- Çevresel etkinin azaltılmasına ve enerjinin verimli kullanılmasına katkı sağlayacak ekipman, malzeme veya hizmetleri tercih etmek,
- İhtiyaç duyulan/satın alımı yapılacak kimyasal bir malzeme söz konusu olduğunda bu malzeme seçim aşamasında MGBF (MSDS) nin temin ederek değerlendirilmesini ve tercihin en az etkili olandan yana kullanılması yönünde öneride bulunmak,
- Kimyasal malzeme ile çalışacak personele bu kimyasalın çevre ve çalışan sağlığı üzerindeki etkilerini aktarmak üzere gerekli bilgilendirme/bilinçlendirme çalışmalarının gerçekleştirilmesini sağlamak amacı ile HSE Yöneticisi ile koordinasyonda bulunmak,

9.11. İdari İşler Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

İdari İşler yöneticisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Atık toplama ve bertaraf kuruluşlarını araştırmak ve anlaşmaların yapılmasını koordine etmek,
- Atık Yönetim Planına uygun toplama kaplarının teminini ve yerleştirilmesini sağlamak,
- Atıkların yetkili kuruluşlara teslimini sağlamak ve kayıtları tutmak,
- Farklı atık tipleri oluştuğunu fark ettiği veya atık yönetim planına uyumsuzluk durumlarını HSE Yöneticisine bildirmek,
- Kiracı, işletme ve altyüklenicilerin atık, su ve enerji gibi çevresel etkilerinin azaltılmasına yönelik uygulamalara yönlendirilmesini sağlamak.

9.12. Teknik Hizmetler Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

Teknik Hizmetler yöneticisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi Standardı ve yürürlükteki mevzuatlara uygun uygulanmasını, dokümantasyonu ve iyileştirilmesini sağlamak,
- Yeni bina veya tadilatların çevreye duyarlı malzemeler ve yöntemlerle yapılması için tasarım aşamasından başlayarak takibini ve koordinasyonunu sağlamak,
- Acil Durum, Güvenli Yaşam ve Çevre Yönetim Planları dahilinde ve ilgili mevzuatlar gereği yapılması gereken İzleme Ölçme Faaliyetlerini koordine etmek ve sonuçları HSE Yöneticisi ile paylaşmak,
- Çevresel etkinin ve enerji tüketiminin azaltılması için operasyonel prosedürleri geliştirmek ve uygulamak,
- Bakım onarım programlarını planlamak ve yürütmek,
- Enerji verimliliği açısından ekipmanların durumunu kontrol etmek ve iyileştirmek,
- Tedarikçi firmaların atık, su ve enerji gibi çevresel etkilerini minimumda tutmalarını sağlamak,
- Sistem iyileştirme önerilerinde bulunmak.

9.13. Ulaşım Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

Ulaşım yöneticisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

- Bireysel vb. araç kullanımlarının yerine toplu taşımayı teşvik edecek düzenlemeler ile karbon emisyonunu azaltıcı önlemler alınmasını sağlamak,
- Araçların bakım ve onarımlarını takip ederek enerji performanslarının yükseltmek ve çevresel etkilerini azaltmak,
- Ulaşım süreçlerinde çevresel performansı artırmaya yönelik yenilikçi projeleri desteklemek.

9.14. Enerji Yöneticisi Görev ve Sorumlulukları

Enerji Yöneticisi görev ve sorumlulukları SMP-05 Enerji Yönetim Sistemi Prosedüründe belirtilmiştir.

10. TEDARİKÇİ/ALTYÜKLENİCİ/TİCARİ KURULUŞ/MÜTEAHHİT YÖNETİMİ

10.1. Genel Prensipler

Özyeğin Üniversitesi içinde faaliyet gösterecek tüm altyüklenici/Ticari Kuruluş/Müteahhitler Çevre Yönetim Planı ve ekleri ile yürürlükteki mevzuat gerekliliklerine uymak zorundadır. Tüm bu kuruluşlar kendi risk analizlerini yapmak, tedbirlerini planlamak, gerektiğinde kendi Çevre Yönetim Planlarını ve Acil Durum Yönetim Planlarını oluşturmak ve bunların koordinasyonu için Özyeğin Üniversitesi HSE Yöneticisinin onayına sunmak ve HSE Departmanının talimatlarına uymak zorundadır.

Özyeğin Üniversitesi içinde faaliyet gösterecek tüm Tedarikçi/Altyüklenici/Ticari Kuruluş/Müteahhitler Çevre Koruma, Atık Yönetimi ve Enerji Verimliliği performansları ve uygulamaları bazında seçilir ve değerlendirilir. Bu kuruluşların faaliyetlerinin takibi ilgili birim yöneticilerinin sorumluluğundadır ve SMP-04 Tedarikçi/Altyüklenici/Ticari Kuruluş/Müteahhit Yönetimi Akış Şemasında tariflenmiş kurallar uygulanır.

Tedarikçi/Altyüklenici/Ticari Kuruluş/Müteahhitlere uygulanacak periyodik kontroller ve talep edilecek periyodik kontrol rapor ve kayıtları SMP-27 İzleme Ölçme Planında belirtilmiştir.

10.2. Tedarik-Satın Alma

Satın alma ve tedarik süreçlerinde alınacak ürün, hizmet veya malzemenin çevresel boyutları ve etkileri dikkate alınmaktadır. Atık yönetimi ve su tasarrufu açısından değerlendirmeler yapılmaktadır.

Önemli enerji kullanımı üzerine etkisi olan veya olabilecek enerji hizmetlerinde, enerji performansına bakılmakta ve buna göre değerlendirilmektedir.

Ürün, hizmet ve malzeme satın alma süreçlerinde şartnameler ile çevreye olan etkilerin azaltılmasına yönelik hatırlatmalar yapılmaktadır. Sözleşmelere çevresel uygunlukla ilgili maddeler eklenmektedir. Sözleşme ekine konulan SMP 04-01 Tedarikçi Ön Bilgilendirme ve Taahhüt Formu ile çevresel sürdürülebilirliğe yönelik hassasiyetler ve dikkat edilmesi gerekenler ayrıca bildirilmekte ve tedarikçiden bu yönde taahhüt alınmaktadır.

11. ÇEVRENİN KORUNMASI VE RİSK YÖNETİMİ

Tüm faaliyetleri ve tarafları kapsayacak şekilde, ilgili iş sağlığı, güvenliği, çevre ve enerji yasal mevzuatları göz önünde bulundurularak iş sağlığı, güvenliği ve çevre tehlikeleri belirlenir. Her altyüklenici, idari ve akademik kadrolar ve ticari kuruluşlar tehlikeleri belirlemek ve risk yönetimine katılmakla yükümlüdür. Risk analizlerinin faaliyetler başlamadan yapılmış olması proaktif yaklaşım için önemlidir. Aşağıda belirtilen durumlarda ortaya çıkabilecek yeni risklerin, işyerinin tamamını veya bir bölümünü etkileyen olması göz önünde bulundurularak risk değerlendirmesi tamamen veya kısmen yenilenir.

- a) Taşınma veya binalarda değişiklik yapılması.
- b) Uygulanan teknoloji, kullanılan madde ve ekipmanlarda değişiklikler meydana gelmesi.
- c) Üretim/hizmet yönteminde değişiklikler olması.
- d) İş/Çevre kazası, meslek hastalığı veya ramak kala olay meydana gelmesi.
- e) Çalışma ortamına ait sınır değerlere ilişkin bir mevzuat değişikliği olması.
- f) Çalışma ortamı ölçümü ve sağlık gözetim sonuçlarına göre gerekli görülmesi.
- g) İşyeri dışından kaynaklanan ve işyerini etkileyebilecek yeni bir tehlikenin ortaya çıkması.

Risk değerlendirmesi yapılırken izlenecek yol, tespit edilen tehlikelerin önceliklendirilmesi ile ilgili metod SMP-09 Risk Yönetimi Akış Şeması ve eklerinde verilmiştir.

Tüm idari ve akademik kadrolar ve öğrenciler gördükleri tehlikeli durum ve davranışları HSE yöneticisine vakit kaybetmeden iletmelidir. Bu iletim için solutioncenter@ozyegin.edu.tr veya hse@ozyegin.edu.tr mail adresi kullanılabilir.

11.1. Çevre Boyutları

Çevre yönetim sistemi kapsamında faaliyet, ürün ve hizmetler ile bunlarla ilişkili çevre boyutları ve çevresel etkileri, yaşam döngüsü yaklaşımıyla değerlendirilmiştir. Bir ürün veya hizmetin yaşam döngüsü aşamaları; hammadde temini, tasarım, üretim, taşıma/sevkiyat, kullanım, yaşam sonu işlemi ve son aşamada elden çıkarmayı içermektedir. Detaylı olarak EMP-04 Çevre Yaşam Döngüsü'nde gösterilmiştir.

Çevre boyutları belirlenirken, var olan ve yeni faaliyet, ürün ve hizmetlerdeki değişiklikler ile acil durumlar dikkate alınmıştır. Doğrudan kontrol edilen çevresel etkilere ilave olarak, üniversitenin etkileyebileceği çevre boyutları olup olmadığıda belirlenmiştir. Bunlar, başkaları tarafından tedarik edilen ürün veya hizmetler ve üniversitenin başkalarına sunduğu hizmetler ile ilgili olabilir.

Aşağıda verilenler gibi faaliyet, ürün ve hizmetler ile ilgili çevre boyutları değerlendirilmiştir.

- a) Tesisleri, prosesleri, ürün ve hizmetlerinin tasarımı ve geliştirilmesi,
- b) Ekstraksiyon dahil hammadde temini,
- c) Depoculuk dahil, operasyonel veya imalat prosesleri,
- d) Tesislerin, operasyonel varlıkların ve alt yapının işletimi ve bakımı,
- e) Çevre performansı ve dış tedarikçi uygulamaları,
- f) Ambalajlama dahil, ürün taşıma ve hizmet sunumu,
- g) Ürünün depolanması ve yaşam sonu işlemi,
- h) Tekrar kullanım, yenileme, geri dönüşüm ve elden çıkarma dahil atık yönetimi.

Çevre boyut ve etkileri detaylı olarak SMP 09-04 Çevre Boyut ve Etki Değerlendirmesi'nde ele alınmıştır.

11.2. Risk ve Fırsatları Belirleme Faaliyetleri

Çevre Yönetim Sistemi kapsamında iç ve dış hususlar ile ilgili tarafların beklenti ve ihtiyaçları göz önüne alınarak; Çevre Yönetim Sisteminin istenen sonuçlara ulaşması için güvence vermek, olumlu etkileri arttırmak, istenmeyen etkileri önlemek veya azaltmak, sürekli iyileştirmeyi sağlamak için risk ve fırsatlar belirlenmiştir. Risk ve fırsatlar SMP 09-05 Bağlamlar (İç ve dış hususlar-Riskler ve Fırsatlar) içinde verilmiştir.

12. İLETİŞİM VE FARKINDALIK YÖNETİMİ

12.1. Genel Prensipler

Özyeğin Üniversitesi, faaliyetlerinin tüm paydaşları üzerinde nasıl bir etkisi olabileceğini, bu etkinin kurum tarafından nasıl yönetileceğini paydaşlarına aktarmak ve bu konuda görüşleri elde etmek üzere gerekli organizasyonu oluşturur. Bu organizasyon, ilgili tarafların bilgilendirilmesini ve ilgili taraflardan gelen geri bildirimlerin analiz edilerek gerekli aksiyonlara dönüştürülmesini de içerir.

12.2. 3. Taraflarla İletişim

Özyeğin üniversitesinde Çevre Politikası web sitesi üzerinden tüm ilgili taraflara duyurulmuştur. Gerçekleştirilen faaliyetler sonucu etrafta yaşayanlara etki edebilecek durumların öngörülmesi halinde HSE Yöneticisi ve Kurumsal İletişim Yöneticisi kişilerle temasa geçerek gerekli bilgilendirmeyi yapar ve kayıtlarını tutar. Çevre Koruma, Atık Yönetimi ve Enerji Verimliliği faaliyetlerimizle ilgili bilgi almak isteyenler olursa HSE Departmanı ile temasa geçer ve HSE yöneticisi koordinasyonunda gerekli bilgilendirme yapılır. Resmî kurumlardan gelen denetçiler yine HSE yöneticisi koordinasyonunda karşılanır ve denetim belgeleri sunulur. Resmî kurum denetim bulguları SMP-28 Uygunsuzların Yönetimi Akış şemasına uygun ele alınır.

12.3. Farkındalığın Arttırılması

Tüm öğrencilerin, akademik-idari kadroların, altyüklenicilerin ve ziyaretçilerin Çevre Yönetim Sisteminin etkin bir şekilde uygulanmasında üzerlerine düşen görev ve sorumlulukları farkında olmaları amacı ile eğitim programları uygulanır. Ayrıca kampanyalar, posterler ve broşürlerle öğrencilerin, akademik-idari kadroların, altyüklenicilerin ve ziyaretçilerin ve toplumun bilinçlendirilmesine katkıda bulunulur.

12.3.1. Yetkinliğin Tanımlanması

Tüm idari ve akademik kadroların ve altyüklenicilerin yaptıkları işleri Çevre Yönetim prensiplerine ve yürürlükteki mevzuatlara uygun gerçekleştirmeleri için taşımaları gereken eğitim, öğretim ve bilgi-becerileri SMP-15 Yetkinlik Tanımlama Matrisinde tariflenmiştir. Bu tarifleme yapacakları işe uygun olarak almaları gereken zorunlu eğitimleri de içerir. Tariflenmiş eğitim, öğretim ve bilgi-becerileri gösterecek kayıtlar ilgili personel dosyalarında ve altyükleniciler için ilgili birim yöneticilerinde saklanır.

12.3.2. Eğitim

Tüm öğrencilerin, akademik-idari kadroların, altyüklenicilerin ve ziyaretçilerin Çevre Yönetim Sisteminin etkin bir şekilde uygulanması amacı ile yürürlükteki mevzuatlara uygun olarak eğitimler HSE Departmanı koordinasyonunda yıllık olarak SMP-16 Yıllık Eğitim Planı'nda planlanır. Eğitim planı hazırlanırken çalışanların veya temsilcilerinin görüşleri alınır. İşe yeni alımlarda veya değişen şartlara göre yeni risklerin ortaya çıkması durumunda yıllık eğitim programlarına ilave yapılır. İlgili mevzuatın değişmesi veya çalışma şartlarına bağlı olarak yeni risklerin ortaya çıkması halinde yıllık eğitim programına bağlı kalmaksızın çalışanların uygun eğitim almaları sağlanır. Yıllık eğitim programında, verilecek eğitimlerin konusu, hangi tarihlerde düzenleneceği, eğitimin süresi, eğitime kimlerin katılacağı, eğitimin hedefi ve amacı hususlarına yer verilir.

Eğitimler sınıf ortamında olabileceği gibi, uygulamalı ve bilgilendirme metinleri ile de olabilir. Gerçekleştirilen tüm eğitimler SMP-17 Eğitim Katılım Listesi ile kayıt altına alınır. Eğitimler sonunda belge verilmesi durumunda belgelerin orijinali eğitim katılımcısında kopyası ilgili dosyada saklanır.

Eğitimler sonunda eğitimlerin başta planlanan amacı sağlama başarısı HSE Departmanının belirleyeceği yöntemle değerlendirilir ve kayıt altına alınır. Bu değerlendirme sonucu gerekli dzenlemeler HSE Departmanı tarafından belirlenir ve uygulanması sağlanır.

12.3.2.1. Öğrenciler

Yeni öğrenci alımında Oryantasyon eğitimi gerçekteştirilir. Oryantasyon eğitimi içeriği öğrencilere SMP-18 Kampüs Güvenli Yaşam Rehberi ile verilir. Öğrencilerin bu kitapçığı aldığı ve eğitime katıldığı Öğrenci işleri tarafından kayıt altına alınır.

Öğrencilerin üniversitede öğrenimlerine devam ettikleri sürece Çevre koruma ve atık yönetimi uygulamalarındaki değişiklikler kendilerine mail yoluyla veya duyurularla bildirilir. Farkındalığı arttırmaya ve uygulamaların yaygınlaştırılarak etkinliğinin artırılmasına yönelik etkinlikler, yarışmalar, seminerler ve posterler de kullanılır. Öğrenci kulüplerinin bu kapsamda projeler üretmesi teşvik edilir.

12.3.2.2. Ziyaretçiler

Özyeğin üniversitesini ziyaret eden, etkinliklere katılmak üzere gelen yerli ve yabancı tüm ziyaretçilerin kaydı güvenlik birimleri tarafından tutulur ve kendilerine ziyaretçi kartı verilir. SMP-18 Kampüs Güvenli Yaşam Rehberi ile tüm ziyaretçiler üniversite genelinde karşılaşabilecekleri olası tehlikeler ve uymaları gereken kurallar ile acil durumda yapmaları gerekenler hususunda bilgilendirilir.

12.3.2.3. İdari ve Akademik Kadrolar

İdari ve Akademik kadrolar için işe ilk girişlerde Oryantasyon eğitimi uygulanır ve kayıt altına alınır. Ayrıca çalışmaları süresince oluşturulan SMP-16 Yıllık Eğitim Planı'nda belirlenmiş eğitimler gerçekteştirilir ve kayıtları tutulur. Çevre Koruma, Atık Yönetimi ve Enerji Verimliliği uygulamalarındaki değişiklikler kendilerine mail yoluyla, duyurularla veya toplantılarda bildirilir.

12.3.2.4. Altyüklenici/Ticari Kuruluş/Müteahhitler

Altyüklenici/Ticari Kuruluşlar/Müteahhitler kendi personellerinin tüm eğitimlerinden sorumludurlar. Bu kuruluşlar yıllık eğitim planlarını yılbaşında ilgili birim yöneticisine ve HSE yöneticisine sunar. Personelin niteliğini gösteren kayıtlarla gerçekteştirilen eğitim kayıtlarını ve etkinlik değerlendirme kayıtlarını Özyeğin Üniversitesi yetkililerine sunmakla yükümlüdürler. Özyeğin Üniversitesi bu kuruluşlara Çevre Koruma ve Atık yönetimi ile ilgili eğitim verir ve kayıtlarını tutar. Ayrıca oluşan olay/kazalar sonucu veya üniversitedeki değişiklikler sonucu yeni eğitim ihtiyacı oluşursa bu eğitimler HSE Departmanı ile koordineli planlanır ve uygulanır.

Müteahhitler SMP-15 Yetkinlik Tanımlama Matrisi' nde tanımlanan hususları sağlamalıdır. Eğer faaliyetleri bu matriste kapsamamışsa faaliyetlerini içerecek şekilde bu matrisi kendileri için oluşturup HSE Yöneticisine onaylatmalıdırlar.

13. ATIK YÖNETİMİ

Özyeğin Üniversitesinde çevre kirliliğinin önlenmesi amacı ile oluşabilecek atık miktarının en aza indirilmesi, oluşan atıkların yeniden kullanımı ve/veya geri dönüşüme kazandırılması esastır.

Atıkların kaynağında azaltılması amacı ile seçilecek malzemeler, sistemler ve yöntemlerde verimlilik artırıcı uygulamalar tercih edilecek, hurda ve fire mümkün olduğunca azaltılacaktır.

Atık Yönetimi, atığın kaynağında azaltılması, sınıflandırılması, geçici depolanması, ara depolanması, taşınması, geri kazanılması, bertarafı, bertaraf işlemleri sonrası kontrolü işlemlerini içerir. Özyeğin Üniversitesinde sıfır atık yaklaşımı esas alınmış olup idari/akademik/sosyal faaliyetler sonucu oluşabilecek atıklar belirlenir ve EMP-01 Atık Yönetim Planına uygun şekilde azaltma, ayrıştırma ve geri dönüşüme kazandırma için kurallar uygulanır.

14. ENERJİ YÖNETİMİ

Özyeğin Üniversitesinde enerji verimliliği, tesis altyapısı ve kurgusu ile idari tüm kararların ve son kullanıcı davranışlarının tamamı, planlanmış ve sürekli takip edilen bir enerji yönetim sistemine bağlı olarak devam ettirilir. Bu kapsamda enerji yönetimi konusunda kapsamlı bir yaklaşım benimsemektedir. Bu yaklaşım, enerji verimliliği, tesis altyapısı ve yönetimini içerir. Üniversite, enerji kaynaklarını etkili bir şekilde kullanır, yenilenebilir ve alternatif enerji kaynaklarına ilgi gösterir, atık enerjileri geri kazanır ve enerji kayıplarını minimize eder. Ayrıca, teknolojik gelişmeleri takip ederek, enerji verimli teknolojilere odaklanır. Yeni yatırım ve iyileştirme projelerinde enerji performansı ve çevreci yaklaşım her zaman ön plandadır. Enerji yönetimiyle ilgili EMP-05 Enerji Yönetim Sistemi Prosedürü' nde detaylı bilgi verilmiştir.

Tüm idari/akademik kadroların ve öğrencilerin enerji verimliliğinin sağlanması ve çevrenin korunması amacı ile uyması gereken kurallar EMP-02 Kampüs Enerji ve Su Kaynakları Kullanım Kılavuzu' nda anlatılmıştır.

15. SU YÖNETİMİ

Özyeğin Üniversitesi, su tüketiminin azaltılması ve yeniden kullanılmasını benimser. Su kaynaklarının korunması ve sürdürülebilirliğini sağlamak için sürekli iyileştirme yaklaşımıyla su tüketimi izlenmekte, raporlanmakta, azaltılması için çalışmalar yapılmaktadır. Su verimliliğinin ve performansının iyileştirilmesi, yenilikçi teknolojilere yönelerek yaşam döngüsü boyunca suyla ilgili çevresel etkilerin en aza indirilmesi hedeflenmektedir. İçme suyunu, teknolojik çözümlerden de faydalanarak temin edecektir. Tüm idari/akademik kadroların ve öğrencilerin Enerji verimliliğinin sağlanması ve çevrenin korunması amacı ile uyması gereken kurallar EMP-02 Kampüs Enerji ve Su Kaynakları Kullanım Kılavuzu' nda anlatılmıştır.

16. KAZA OLAY YÖNETİMİ

Gerçekleştirilmiş tehlike tanımlama ve risk analiz çalışmalarını zenginleştirmek, potansiyel kaza/acil durum noktalarını tespit edebilmek, gerekli düzeltici ve önleyici tedbirlerin planlanmasını sağlamak amacı ile tüm görülen tehlikeli durum/davranışın, kıl payı atlatılan olayların ve kazaların HSE Departmanına bildirimini esastır.

Çevreye olumsuz etkisi olabilecek malzemelerin taşınması, depolanması ve kullanımı sırasında olabilecek dökülme, saçılma ve sızıntılara karşı önlemler alınacaktır.

Tehlikeli durum/davranış, kıl payı atlatılan olay ve kazaların bildirimi, kayıt altına alınması, sebeplerinin araştırılması ve tedbirlerin planlanması aşamalarının uygulanmasına yönelik kurallar ve metot SMP-20 Tehlikeli Durum/Davranış, Kıl Payı Atlatılan Olay ve Kazaların Yönetimi Akış Şeması ve eklerinde anlatılmıştır.

Tehlikeli durum/davranış, kıl payı atlatılan olaylar solutioncenter@ozyegin.edu.tr veya hse@ozyegin.edu.tr mail adresine bildirilmelidir. Yapılan bildirimler HSE Departmanı tarafından değerlendirilir, analiz yapılır ve raporlanır. Bu veriler risk analizlerinin güncellenmesinde ve HSE yönetim performansının değerlendirilmesinde de kullanılır.

Acil durum kapsamına girecek olaylardaki tüm kurallar ERP-Acil Durum Yönetim Planı'nda tarif edilmiştir.

17. SÜREKLİLİK VE DEĞİŞİKLİK YÖNETİMİ

Özyeğin Üniversitesi, kurulu süreçleri ve hizmetlerini etkileyebilecek olası değişikliklerin uygulanmasından önce Çevre performansını güvence altına alacak düzenlemeleri tehlike belirleme ve risk analizi yoluyla belirler ve gecikmeksizin devreye alır. Üniversite işleyişinde, yerleşiminde ve ilgili faaliyetlerinde oluşan değişiklikler nedeniyle artık ihtiyaç duyulmayan ya da etkisizleşen risk kontrollerini sonlandırmak veya yeniden düzenlemek için HSE Departmanı ve ilgili birim yöneticisinin ortak sorumluluğundadır.

18. ÇEVRE PERFORMANSININ İZLENMESİ VE İYİLEŞTİRİLMESİ

Çevre açısından süreçlerin ve yönetim sisteminin performansını izlemek ve iyileştirmek amacı ile aşağıdaki araçlar öngörülmüştür. Bu araçların uygulanmasında yürürlükteki mevzuat gereklilikleri temel alınır. Performansın izlenmesi için kayıtların oluşturulması ve değerlendirilmesi ve iyileştirme önerilerinde bulunmak tüm çalışanların ortak sorumluluğudur.

18.1. Yasal Düzenlemelerin Takibi ve Uyum Değerlendirmesi

Çevre Yönetim Sistemi yürürlükteki yasal düzenlemeler temel alınarak kurulmuştur. Yürürlükteki yasal düzenlemelerin takibi, temini, incelenmesi, uyum açısından değerlendirilmesi ve uyum için yapılması gerekenlerin planlanıp takibi ile ilgili kurallar SMP-26 Yasal Düzenleme Takip ve Uyum Değerlendirme Akış Şeması ve eklerinde tarif edilmiştir.

18.2. İzleme Ölçme

18.2.1. İzleme Ölçme Faaliyetleri

Çevre açısından süreçlerin ve yönetim sisteminin performansını izlemek ve uyumu değerlendirmek amacı ile periyodik ölçüm, test gibi faaliyetler gerçekleştirilecektir. Bu faaliyetlerin planlamasında gerçekleştirilmiş olan risk yönetim çalışmaları ve yürürlükteki yasal düzenlemeler dikkate alınır ve tüm paydaşların faaliyetleri dahil edilir. HSE yöneticisi, ilgili birim yöneticisi ile her yılbaşında gerçekleştirilecek izleme ölçme faaliyetlerini SMP-27 İzleme Ölçme Planı ile planlar ve sonuçlarının takibini yapar. Uygun olmayan bir sonuçla karşılaşıldığında yapılacaklar SMP-28 Uygunsuzlukların Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri Akış Şeması' ndaki kurallar çerçevesinde ele alınır.

18.2.2. İzleme Ölçme Cihazları

Çevre açısından süreçlerin ve yönetim sisteminin performansını izlemek ve uyumu değerlendirmek amacı ile yapılacak olan ölçüm ve testlerde kullanılacak ekipman ve cihazların ölçüm sonuçlarının güvence altına alınması amacı ile izleme, ölçüm ve test ekipmanları kontrol edilir, doğrulanır ve kalibre edilir ve kontrol kayıtları ve kalibrasyon sonuçları ilgili birim yöneticileri tarafından tutulur ve bir nüshası HSE Yöneticisine verilir. Kalibrasyon kapsamı ve süresi HSE yöneticisi ve ilgili birim yöneticisi tarafından ekipmanın kullanım amacına ve daha önceki kalibrasyon sonuçlarına dayalı olarak belirlenir. Taşeronların cihazlarının kalibrasyonu bu sisteme dahil edilmiştir. Kalibrasyon süreleri SMP-29 Ölçüm, Test ve Deney Cihazları Listesi kullanılarak planlanır ve takip edilir.

18.3. Periyodik Kontroller

Kullanılan makine, ekipman ve tesislerin bakımı planlanır, uygulanır ve bununla ilgili olarak kayıtlar tutulur. Bakım dönemleri iş koşullarına, iklime ve üreticinin tavsiyelerine dayalı olarak belirlenir. Bozukluklar ve arızalar, daha ileri değerlendirme ve analiz için kaydedilir. Makine, ekipman ve tesis bakım ve işletim faaliyetleri ile ilgili detaylar SMP-13 Tesislerin İşletimi ve Bakım Onarım Prosedürü' nde anlatılmıştır.

18.4. Kontrol ve Denetimler

Çevre Yönetim Sistemi gerekliliklerinin uygulamalarının değerlendirilmesi için kontroller ve denetimler gerçekleştirilir. Kontrollerin ve denetimlerin kapsamı ve sıklığı yapılan işin boyutuna, risklerine bağlı olarak belirlenir. Kontrol ve denetim sonuçları HSE Departmanı tarafından değerlendirilir, analiz edilir ve raporlanır.

18.4.1. Kontroller

Tarif edilmiş kurallara uyulduğunu, tehlikelerin görüldüğünü ve önlendiğini güvence altına almak ve gözden kaçmış tehlikeleri tespit etmek için HSE yöneticisi veya atayacağı kişi SMP-30 Mekan/Uygulama Kontrol Listesi ile periyodik mekan/uygulama kontrolleri yapar. Tespit edilen uygunsuzluklar ilgililere tedbir alınması için bildirilir ve HSE Departmanı tarafından Solution Center ile kayıt altına alınarak takip edilir.

18.4.2. Denetimler

Çevre Yönetim Sisteminin, ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistem Standardı ile ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Sistemi Standardı ve yürürlükteki yasal düzenlemelere uygunluğu, yeterliliği ve etkinliğini değerlendirmek amacı ile sistem denetimleri planlanır, uygulanır ve bulguları takip edilir. Sistem denetçilerinin belirlenmesi, denetimlerin planlanması, gerçekleştirilmesi, bulguların raporlanması ve takibi ile ilgili kurallar SMP-33 Sistem Denetimleri Akış Şeması ve eklerinde tarif edilmiştir.

18.5. Uygunsuzlukların Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri

Çevre Yönetim Sistemini sürekli iyileştirme taahhüdünden yola çıkarak gerçekleşen olaylar, kazalar, şikayetler, denetimler ve kontroller, gözlemler ve izleme ölçme faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan iyileştirme fırsatları değerlendirilir ve gerekli faaliyetler planlanır. Tespit edilen uygunsuzluğun veya iyileştirme fırsatının bildirimi, kayıt altına alınması, değerlendirilmesi ve düzeltici-önleyici faaliyetlerin tespiti ve planlanması, uygulanması ve etkinliğinin değerlendirilmesi ile ilgili izlenecek yol SMP-28 Uygunsuzlukların Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri Akış Şeması ve eklerinde tarif edilmiştir.

18.6. Performans Göstergeleri, Kayıtların Saklanması ve Raporlama

Özyeğin Üniversitesi, hem süreçlerinin Çevre performansını, hem de Çevre Yönetim Sisteminin performansını izlemek ve sürekli iyileştirmek amacıyla performans göstergeleri geliştirir, izler ve performansı iyileştirmeyi amaçlar. Performans göstergeleri belirlenirken yürürlükteki yasal düzenlemeler ve yönetim tarafından belirlenmiş genel hedefler temel alınır. Genel hedeflerin ölçülebilir alt hedefleri ve bunlara ulaşma durumunu takip etmeye yarayacak göstergeler ile takip ve raporlama sorumluları SMP-34 Hedefler ve Performans Göstergeleri Tablosunda tanımlanmıştır.

19. YÖNETİM GÖZDEN GEÇİRME VE YÖNETİM PROGRAMLARI

Rektör, Yönetim Temsilcisi, HSE Yöneticisi, Enerji Yöneticisi ve ilgili birim yöneticilerinin katılımı ile yılda en az 1 kere yönetim gözden geçirme toplantıları gerçekleştirilir. Bu toplantılar öncesinde o dönemde elde edilen tüm veriler raporlanır.

Rapor içeriği ve toplantı gündemi asgari aşağıdaki konuları içerir:

1. Önceki yönetim gözden geçirme toplantısı sonuçlarının değerlendirilmesi,
2. Çevre yönetim sistemi ile ilgili dış ve iç hususlardaki değişiklikler,
 - İlgili tarafların ihtiyaç ve beklentileri,
 - Yasal şartlar ve diğer şartlar,
 - Risk ve fırsatlar,
 - Önemli çevre boyutları,
3. Çevre politikası ve Çevre hedeflerine ulaşma derecesi,
4. Aşağıdakilerle ilgili eğilimler dahil, kuruluşun çevre performansı hakkında bilgi:
 - Olaylar, uygunsuzluklar, düzeltici faaliyetler ve sürekli iyileştirme,
 - İzleme ve ölçme sonuçları,

- Yasal şartlar ve diğer şartlara uygunluğu değerlendirme sonuçları,
 - Tetkik sonuçları,
 - Danışma ve çalışanların katılımı,
 - Risk ve fırsatlar,
 - Amaçlar ve enerji hedeflerinin ne düzeyde karşılandığı,
 - EnPG'ler dâhil, izleme ve ölçme sonuçlarına göre enerji performansı ve enerji performans iyileştirilmesi,
 - Faaliyet planlarının durumu,
5. Etkin bir çevre yönetim sisteminin sürekliliği için kaynakların yeterliliği,
 6. İlgili taraflarla iletişim,
 7. Sürekli iyileştirme için fırsatlar,
 8. Öneriler,

Yönetimin gözden geçirmesine ait çıktılar aşağıdakilerle ilgili kararları içerir;

- Amaçlanan çıktılara erişmede çevre yönetim sisteminin uygunluğu, yeterliliği ve etkinliğinin sürekliliği,
- Sürekli iyileştirme fırsatları,
- Çevre yönetim sistemine olan herhangi bir değişiklik ihtiyacı,
- İhtiyaç duyulan kaynaklar,
- EnPG(ler) veya EnRÇ(ler),
- Çevre amaçlarına ulaşılmadığında, gerektiğinde yapılacak faaliyetler,
- Diğer iş prosesleri ile çevre yönetim sisteminin entegrasyonun geliştirilmesi için fırsatlar,
- Kuruluşun stratejik yönü ile ilgili çıkarımlar,
- Yetkinlik, farkındalık ve iletişimin artırılması,

Üst yönetim yönetimin gözden geçirmesine ait ilgili çıktıları çalışanlara ve çalışan temsilcilerine iletilmektedir.

Yönetim Gözden geçirme toplantıları sonucu alınan kararlar, hedeflere ulaşmak için yapılması gerekenler, gerekli kaynak ve sorumluluklarla birlikte toplantı tutanağı ile kayıt altına alınır ve takip edilir.

20. EKLER

EMP-01 Atık Yönetim Planı

EMP-02 Kampüs Enerji ve Su Kaynakları Kullanım Kılavuzu

EMP-03 Tehlikeli ve Tehlikesiz Atık Geçici Depolama Alanları Talimatı

EMP-03-01 Tehlikeli Atık Teslim ve Taşıma Talimatı

EMP-03-02 Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanı Kontrol Formu

EMP-03-03 Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanı Atık Teslim Formu

EMP-03-04 Tehlikeli Atık Etiketi

EMP-03-05 Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanı Tabelası

EMP-03-06 Tehlikesiz Atık Geçici Depolama Alanı Tabelası

EMP-03-07 Tehlikeli Madde Teslim ve Taşıma Talimatı

EMP-04 Çevre Yaşam Döngüsü

EMP-05 Enerji Yönetim Sistemi Prosedürü

EMP-05-01 Enerji Yönetim Süreci